

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Octauu[m] remediū[m] [con]tra luxuria[m] est finga: q[ui]a int[er] o[mn]ia
p[er]...cta sola luxuria vincit[ur] fugiendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De remedijs cōtra

Expedit libellus incipit. Nemo dicat frēs: dicit sic. Sine vlla dubitacōe q̄ familiaritatē
oīno ad mulierē nō vult fugere: cōtra dabit in ruinā. Et itē in eodē libello ait. Qui cum
suacionē cōtra reos existere: dū seipos in periculū mitterit: et alijs exēplū puerse familiarita
castitatis eis ostēdit. Quāri em̄ p̄ illaz in honestā familiaritatē castitatis decorē pdiderit:
fugere familiaritas ostēdit. Ille igit̄ q̄ castitatem/veritatem/et iusticiā in fratribus suis defendere in alijs
res. et in seipso custodire voluerit: martyr erit. Hec Augustinus. Itē in eodē libello sic
dicit. Quāto vilior est mulier cōditio: tāto ruina facilior. Sed nota q̄nta sit
p̄rus castitatis atq; pudicitie. Nā in p̄ncipio eiusdē libelli videt̄ dicitur q̄ victor
libidinis et aliarū passionū est q̄si martyr. Verba Augustini sūt hec. Nemo dicit
martyres suos. Nā frequēter iracundiā mitigare: libidinem fugere: iusticiā custo
dire: cupiditatem preminere: pars magna est martyrij. Hec Augustinus. Liquet
igit̄ ex dictis q̄ familiaritas mulieris ac lascivientia fugienda est ab his q̄ caste
ac pudice vivere volūt.

Vicere libidinis per magna est martyrij.

Quatuor remedijs contra luxuriam est finga: quia in omnia peccata sola luxuria vincit fugiendo.

Principium luxurie videtur esse fugiendum.
Nam omne peccatum sit fugiendum: iuxta illud Eccl. xxj. ca. Quasi a facie colubini fuge peccata. Nihilominus in Thoma. in. ij. q. xxxv. ar. j. in responsione ad quartum argumentum. Debemus quibus impugnationem peccati vincere fugiendo: quandoque vero resistendo. Si enim cogitatio pseueras tollit incertum peccatum tunc debemus vincere peccatum resistendo: sicut accidit in omnibus peccatis propter luxuriam. Sed si continua cogitatio auget incertum peccatum: tunc debemus illud vincere fugiendo: sicut est de peccato luxurie. Ideo Paulus. j. ad Corinthios. vj. ca. signanter dicit. Fugite fornicationem. Super quod textus sanctus Thomae in commento aureo dicit sic. Nota dicitur q̄ cetera vicia vincuntur resistendo: quia quanto magis homo particularia considerat et tractat tanto minus in eis inuenit unde delectetur: sed magis anxiet. Sed viciū fornicationis non vincit resistendo: quia quanto magis ibi homo cogitat particulare magis incedit. Ideo vincit fugiendo. i. totaliter vitando cogitationes imundas et qualibet occasiones. Unde dicit Zacharie. ij. ca. Fugite de terra aquilonis dicit dominus. Hec Thomas. Propterea Hieronymus in epistola ad Amandum ait. Voluptas sola ac libido etiam in ipso tempore penitendi preteritos stimulos patitur et titillatione carnis et incertiva peccati. ut per hec que corrigi cupimus cogitantes rursus sit materia delinquendi. Et in epistola ad Furiam de viduitate seruanda dicit sic. Quia alia peccata extrinsecus sunt: et quod foris est facile abijci. Sola libido insita a deo ob liberorum procreationem si fines suos egressa fuerit reducat in viciū: et quadam lege nature in costum gestit erumpere. Grandis igitur virtutis est et sollicitudine diligenter supare q̄ nata sit in carne non carnaliter vivere: tecum pugnare quotidie et in clusum hostem Argi (ut fabule ferunt) centum oculis obseruare. Hoc est quod apostolus verbis alijs loquebatur. Omne peccatum quod fecerit homo extra corpus est. Qui autem fornicatur in corpus suum peccat. Hec Hieronymus. Itē ad Pammachium in epistola consolatoria de dormitione pauline uxoris Hieronymus ait. Sicut hostis antiquus manus continentie que numerorum esse certamen. Facile abijciatur quod heret extrinsecus: intestinum bellum periculosius est. Hec Hieronymus. Hinc Augustinus in libello de honestate mulierum dicit sic. Quia autem libidinem fugiendum esse diximus apostolo doctore euidenter didicimus qui cum omnibus vicijs resistere esse predixerat: contra libidinem non dixit resistere. Sed ait. Fugite fornicationem: ac si diceret. Reliquis vicijs deo adiuvante debemus in presenti resistere. Libidinem vero fugiendo supare. Sic et in scripturis alibi legitur. Noli accedere in

facile pgnis ne scandalizet te vulnus eius. Nam et beatus Joseph vt impudicaz
domina posset euadere: palliū quo apprehensus erat reliquit et fugit. Et itez ibi
dem de sic. Contra libidinis impetū apprehēde fugā: si vis obtinere victoriam
Nec sit tibi verecundū fugere si castitatis palmā desideras obtinere. Hec Aug
gust. Fuge igitur luxuriā. i. oēs occasiōes luxurie.

Nonū remediū igitur luxuriā est fuga oclij.

Etum: desidia: torpor et quies nimia: occasiones sūt malarū cogitatio

o nū: tentationū: ac omnīū peccator. Vñ Hieronymus ad Eustochiū ait.

Omnīū vicioz mater est ociositas. Et fm Bern. ociositas dicitur sentina
omnīū vicioz. Et itez deuotus Bern. pap. ante finē scđi libri de cōsideratione
ad Eugeniū papā: dicit sic. Fugienda. pinde est ociositas: mater nugaz nouer
ca virtutū. Nota igitur qd diabolus facilliter animā ociosam inclināt ad immūdas
cogitatioēs. deinde ab immūdis cogitationibz labit anīa ad delectationē et a
delectatiōe cadit in cōsensum: et a cōsensu p̄cipitat in operationē: et ab opatiōe
in cōsuetudinē: ex cōsuetudinē p̄o generat habitū q̄ est de difficill mobilis. Ex
habitu aut generat in anīa quedā diabolica p̄sumptio p̄tra diuinā misericordi
am. Et eadem p̄sumptio inducit desperationē: que sola caret ventā vt inquit
Hieronymus. Quāuis igitur ociositas sit qdā dispositio ad oīa p̄cā: citi tū indu
cit hoīem ad libidinosas cogitatioēs et ad alias turpitudines luxurie p̄t incli
nationē nature corrupte. Hinc Quis. in. j. l. de remedio amoris sic ait.

Ocia si tollas perire cupidinis arcus

Cōrepre q̄ tacet sine luce faces.

Hec ille.

Propterea Ezech. xvj. ca. dr. Hec fuit iniquitas sode me supbia: saturitas
panis: et abūdantia: et ocīū ipsius. Sup q̄ textu diuini Hieronymus in quinto
libro explanationū super Ezechiele p̄beram dicit sic. Supbia: saturitas rez:
omnīū abūdantia: ocīū et delitē peccatū sodomiticū est. Et p̄pter hoc sequit̄ d̄s
obliuio que presentia bona putat esse p̄petua: et nunq̄ sibi necessarijs indigen
tum. Quapropter et lege p̄cipitur: Attēde ne comedēs et bibens et saturatus
edificatis domibz optimis. habēsq̄ oues et boues: argentū et aurum: obliuiscā
ris dñi dei tui. Et in alio loco de israel scriptū est. Manducauit et bibit et sa
turatus est et impinguarus et calcitruuit dilectus. Quod sciens et sapientissi
mus Salomon in puerbijs deprecatur. Tribue mihi necessaria et que sufficiant
ne saturar̄: mendax fiam et dicā. Quis me videbit: Aut pauper et peterem no
men dei. Et parum infra subtingit Hieronymus sic dicens. In desiderijs est o
mnis anīa ociosa: q̄ vitz semper aliquid agendū sit: ne ager pectoris nostri ces
sante manu malarū cogitationū sentibz occupet. Hec Hieronymus. Etiam

Chrys. ad Sagitū monachū arreptitū parum post p̄ncipiū p̄mi libri dicit sic
Sudores homini addect deus et labores. Nihil em̄ minus ocio et quieti natuz
est q̄ natura hominis. Si em̄ his adiecti nec siquidē peccare desistimus: quo
scelez progressa nō esset audacia nostra: si nos affluere delicijs et ocio cōstituis
set deus: Omnia em̄ inq̄t mala ociositas docuit. Arrestantur autē nostre hule
ratiōi et que quotidie fiunt et que maioribz nostris cōrigerūt. Sed inquit po
pulus manducare et bibere et surrexerūt ludere. Hec Chrysostomus. Q̄t et quan
tos clarissimos p̄ncipes legimus q̄ dū essent in laboribz atq̄ exercitijs cōstituti
fuerunt morigerati/patiētes/iusti/benigni/humiles/mansueti/casti ac pudē
ci. Qui postmodū rospētes ocio ac quiete nimia versi sunt quasi immūde fues
ad feces luxurie et ad vicia plurima. Nam refert Quintus curtius de magno
Alexandro q̄ dum in exercitio bellandi fuit: nemo illi modestior: nemo patien
tior: nemo in oibz abstinetijs p̄or: sed in ocio p̄stitit̄ p̄uersa est v̄tra ei⁹ ad oīa
mala. Vñ crudelis effectus est adeo q̄ fere oēs charos amicos et q̄ v̄trā septus
pro ip̄o exposuerāt p̄p̄ijs manibz interemit. Propterea Curti⁹ ait. Et ei alexā

Ocia fa
cile indu
cit mala
cogitatio
ones.

Nota q̄n
ta mala
fac ocluz
et saturi
tas.

Nota pul
cra p̄ba
Chrys.

Note se
quūtur.